

Priestor pre život

Cena 10 Sk. Pri pouličnej distribúcii je časopis zdarma, ale budeme radi, keď jeho vydávanie podporíte sumou 10 Sk. Tým umožníte nielen vydanie ďalšieho čísla, ale podporíte aj budovanie verejných kempov na Slovensku pre ľudí v núdzi.

Číslo 2/2008

2/2008, VI. ročník

www.priestorprezivot.sk

Hodnota človeka

Jeden veľmi dobre známy rečník začal svoju prednášku tým, že do vzduchu zdvihol 1000 korunovú bankovku.

V miestnosti, kde bolo 200 ľudí, sa opýtal: Kto by chcel túto 1000 korunovú bankovku? Ruky sa začali dvíhať. Povedal: Túto bankovku dám jednému z vás, ale najprv mi dovoľte, aby som s ňou niečo urobil. Začal bankovku krčiť. Potom sa opýtal: Kto ju ešte stále chce? Ruky boli znovu vo vzduchu. Dobré, odpovedal, a čo ak urobím toto? Hodil bankovku na zem a začal ju krčiť topánkou. Potom ju zdvihol, pokrčenú a pošliapanú. A teraz, kto ju

ešte stále chce? Ruky znovu vyleteli do vzduchu. " Priatelia moji, naučili

ste sa veľmi cennú lekciu. Bez ohľadu na to, čo som s tou bankovkou urobil, napriek tomu ju naďalej chcete, pretože to nezmenšilo jej hodnotu. Ešte stále má cenu 1000 korún. Mnohokrát

sme v živote hodení na zem, pokrčení a zadupaní do zeme rozhodnutiami,

ktoré urobíme a okolnosťami, ktoré nás stretnú. Cítíme sa, ako keby sme boli bezcenní. Ale bez ohľadu na to, čo sa stalo alebo čo sa stane, nikdy nestratíte svoju hodnotu."

Špinaví alebo čistí, zničení alebo ľahko pokrčení, stále ste nedocenení

pre tých, ktorí vás milujú. Cena našich životov nemá svoj pôvod v tom, čo robíme alebo koho poznáme, ale KTO SME. Sme jedineční - nikdy na to nezapudnime."

Čo o sebe prezrádzame?

Vieš, že človek, ktorý sa zdá duševne silný, je v skutočnosti citlivý a slabý? Vieš, že tí, ktorí trávia svoj čas tým, že chránia ostatných, potrebujú najviac, aby ich niekto chránil? Vieš, že tri veci, ktoré je najťažšie povedať, sú: Mám ťa rád, prepáč mi, pomôž mi. Vieš, že ľudia, ktorí sa obliekajú do červeného, sú najviac sebaistí? Vieš, že ľudia, ktorí sa obliekajú do žltého, sú najviac spokojní so svojím vzhľadom? Vieš, že ľudia, ktorí sa obliekajú do čierneho,

nechcú byť videní a potrebujú pomoc a porozumenie? Vieš, že keď niekomu pomôžeš, rovnaká pomoc sa ti vráti? Vieš, že je oveľa ľahšie niektoré veci napísať, než povedať priamo? A predsa vieš, že je oveľa cennejšie to povedať priamo? Vieš, že ak žiadaš o niečo čestné, tvoje želania sa splnia? Môžeš spôsobiť, že tvoje sny sa stanú skutočnosťou, ako láska, byť zdravý, bohatý. Ak o to žiadaš a skutočne tomu veríš, budeš prekvapený, čo všetko môžeš urobiť!

My nežijeme len pre seba, žijeme pre celú planétu (Swamidži)

Ľudia si ničiu vlastnú silu vytváraním priepastí medzi sebou.

Daj každému dňu šancu, aby sa stal najkrajším dňom tvojho života (Mark Twain)

Všetko, čo nemôžeme pochopiť a čo sme nezažili ako vlastnú skúsenosť, nám naháňa strach...

Naša cesta je našim cieľom

Tolerancia nie je ľahostajnosť, ale múdra viera, že i ten druhý môže mať svoju pravdu (Francis Bacon)

Príroda dáva z lásky, dávajme i my

Európsky parlament vyhlásil rok 2008 za Európsky rok medzikultúrneho dialógu. Cieľom je posilniť úctu ku kultúrnej rozmanitosti a podporiť spolu-
nažívanie rôznych kultúr a náboženstiev. Nie je to nič nového, v celej histórii ľudstva vždy v časoch mieru dochádzalo k spolupráci a k ovplyvňovaniu kultúr aj rôznych náboženstiev. Len u nás v Európe sme na komunikáciu kultúr zvyknutí málo, dve svetové vojny, studená vojna, to asi nie sú príklady fungujúcej komunikácie. Rovnako ako súčasná štvrtá svetová vojna - vojna proti terorizmu.

Interpersonálny dialóg

Ak chceme mierovo spolunažívať ako kultúry a spolu budovať krajšiu Zem, musíme sa naučiť komunikovať ako ľudia a rešpektovať si vlastnú jedinečnosť. V tomto sa mi Slovensko (ale aj Európa) javí ako čierna diera. Je neuveriteľné, koľko energie ľudia vynaložia na vzájomné boje, neznášanlivosť, osočovanie. Keby túto energiu použili radšej na spoluprácu, neuveriteľné veci vybudovali by.

Duchovná cesta a komunikácia

Niet nič silnejšieho, čo by malo spájať ľudí, národy a kultúry, než zostup do hĺbín vlastnej duchovnej podstaty. Podľa komunikatívnej a priateľskej možnosti možno poznať úroveň duchovného prebudenia človeka. Podľa rešpektovania jedinečnosti u iných možno spoznať úroveň samostatnosti a svojprávosti človeka.

Náboženstvo a komunikácia

U nás majoritné kresťanstvo pýšiť sa komunikatívnosťou veru zatiaľ nemôže. Už staroveký Izrael žil dosť oddelene od okolitých národov, nemiešal sa s nimi, ich bohov neuznával. Malo to opodstatnenie, pretože bohovia okolitých národov boli falošní. Avšak za kráľa Šalamúna dosiahla interkultúrna komunikácia Izraela veľký rozkvet. Kresťanstvo pri svojom vzniku

prethlo izraelskú oddelenosť od okolitých národov a vytvorilo nový národ, nie podľa rasy, ale podľa duchovného prebudenia - poznania pravého Boha v nás. Tento nový národ bol oddelený od okolitého sveta nie nekomunikáciou, či neznášanlivosťou, ale oddelený bol čistotou a žiarivosťou svojho vnútra, preto nepotreboval už inú oddelenosť a preto žiaril láskou ku každému tvorovi. Dnešné kresťanstvo vnútornú žiarivosť stratilo a tak

opäť sklzlo k nadradenosti nad iné náboženstvá, k nekomunikatívnosti, k pocitu výlučnosti. Hoci práve pochopenie pravdy aj v iných náboženstvách by kresťanstvu pomohlo vrátiť sa k pôvodnej žiarivosti...

Multikulturalizmus a pokrytectvo

Slovensko chápe multikulturalizmus ako rozšírenie tolerancie voči inak zmýšľajúcim a inak veriacim ľuďom. To dobrá vec, to dôsledok správnej komunikácie. No skúste si nedať deti do školy s odôvodnením, že vaše presvedčenie vám nedovoľuje zveriť vlastné potomstvo do

cudzích rúk a že nesúhlasíte s formou ani s obsahom vyučovania. Hneď máte na krku štátnu donucovaciu moc. Alebo skúste neplatiť zdravotné poistenie s odôvodnením, že uznávate len prírodnú liečbu a porušili ste zákon. Z toho vidieť, že niektoré kultúry a niektoré svetonázory na Slovensku nie sú tolerované, hoci nie sú nijak spoločensky deštruktívne. Tak sa vtíska otázka: Nie je hlásanie multikulturalizmu akosi pokrytecké?

ských sektách, ako aj v súčasnej konzumnej spoločnosti. To je samozrejme multikulturalizmus falošný, lebo v jednoliatej mase nemožno hovoriť o žiadnom medzikultúrnom dialógu.

Multikulturalizmus a strata hodnôt

Ak však multikulturalizmus použijeme na relativizáciu hodnôt života, ak spojíme dokopy dobro so zlom pod zámenkou kultúrnej rozmanitosti, to už sme prekročili hranicu spoločenského pokroku a začali sme spoločenský pád. Ak na úroveň partnerskej lásky povýšime vzťah človeka so psom, ničíme tým lásku. Ak na úroveň rodiny povýšime štát, ničíme tým lásku. Preto v multikultúrnej spoločnosti je veľmi dôležité pochopiť hodnoty života (duchovné hodnoty). Skutočne multikultúrna spoločnosť môže existovať len tam, kde si ľudia ctia hodnoty života. Už prvou hodnotou, ktorú si treba ctiť a ktorú treba poznať je komunikácia. A prvou komunikáciou je komunikácia o hodnotách...

Multikulturalizmus a globalizácia

Globalizácie sú vlastne dve: Jednou je spojenie všetkých ľudí a všetkých kultúr na Zemi za účelom vybudovania krajšieho sveta. Druhou globalizáciou je podriadenie celého sveta ekonomicky a finančne najsilnejším ľuďom. Prvá smeruje k skutočnej jednote v rozmanitosti, k zdravej komunikácii, k rovnosti všetkých ľudí, k rozvíjaniu rozmanitosti kultúr aj jednotlivcov. Druhá smeruje k zotročeniu Zeme v prospech finančných skupín, k jednoliatej monokultúre konzumu, k manipuláciám a klamstvám. Zdravý multikulturalizmus musí sledovať tú prvú a odmietnuť tú druhú globalizáciu. Zdravá globalizácia má poskytovať rovnaké možnosti pre všetkých, nielen pre bohatých...

Milan Rusko

Listáreň

Pred pár dňami som si kúpila v Prievidzi na námestí od jednej bezdomovkyne Váš časopis. Prečítala som ho až dnes ráno a

som veľmi milo prekvapená, aké krásne články sú tam. Je to nádhera. Váš časopis aj práca, ktorú vynakladáte, aby sa ľuďom bez domova žilo trochu ľahšie. Ďakujem vám za všetkých, ktorí vo Vašom kempe našli nový domov. Veľa úspechov a šťastia praje Renáta z Prievidze.

Milý Dano a spol. Pred X rokmi som 3 mesiace robila v novinovom stánku a odvtedy mám averziu ku skoro všetkým časopisom. Nepamätám sa, či som si vôbec niekedy nejaký kúpila. U mamky som však náhodou našla ten Váš a bola som veľmi, naozaj veľmi prekvapená, že niečo také vychádza. PPŽ som si objednala a odvtedy mi chodí. V každom čísle si vyznačím najzaujímavejšie myšlienky a tie potom majú moje dospievajúce deti ako "povinné čítanie" pred spaním. Ďakujem Vám za tento "pokrm duše" a prajem veľa úspechov. Saša, Poprad

Jéj, veľmi ma potešilo to povinné čítanie o ktorom v predchádzajúcom odkaze písala Saša. Moje deti síce majú od dospievania ešte ďaleko /8, 6/, ale pred spaním som im čítala článok o "zlej mame". A bola som fakt zlá, lebo som nezačala čítať rozprávku, kým sa nezapojili do diskusie. No proste hnusná mama. Časopis, ktorý vydávate je skvelý. Rovnako práca, ktorú vykonávate. Je až zarážajúce, koľko nelogických prekážok musí človek prekonať, keď chce vybočiť z radu a trebárs pomôcť iným ľuďom. Ja by som to nedokázala a preto ma teší, že sa našiel niekto, kto túto prácu robí. A to napriek tým polenám, čo zrejme občas prídu pod nohy. Veľa energie. Katka

Sme radi milá Saša, keď sa objaví taký obdivovateľ ako si Ty. Na tvorbe novin sa podieľa viac ľudí, no najviac asi Lubo, náš redaktor, ten im dáva svoje srdce. Takto sa mu aj ja poďakujem, lebo túto prácu robí nezištne. Takže vďaka, Tebe aj Jemu. Dano

Dobrý deň, chcela by som sa spýtať, ktorý Váš kolega píše tieto články. Sú hlboké a pravdivé. Chcela by som vedieť odkiaľ čerpáte, lebo píšete veci, s ktorými som sa už stretla a nebolo to v kostole. Prajem všetkým všetko dobré. Lenka

Pozdravujem Lenka, pravdepodobne si

dlhšiu dobu p. Diškanec nepozrel diskusné fórum na stránke Priestoru pre život, tak si dovoľím reagovať na Vašu otázku:

Časopis Priestor pre život založil p. Diškanec a jeho tvorba prechádza vývojom, ako čokoľvek iné. Časopis pripravovali do tlače viacerí ľudia, tento krát som to ja. Avšak okrem technického spracovania mojím prispením do tohto časopisu je iba niekoľko málo článkov. Časopis by mal obsahovať názory kohokoľvek na čokoľvek, mal by poskytovať určitý priestor pre rôzne druhy myšlienok, ktoré sa neobjavujú veľmi často v komerčných tlačovinách. Keďže je otázka bezdomovectva v tomto prostredí aktuálna, články sú orientované na túto oblasť a tomu najbližšie témy. Tvorba a výber článkov do časopisu je viac menej vždy náhodná, nikto to nerobí na profesionálnej úrovni, deje sa to iba tak, na kolene, s využitím najjednoduchšieho softvéru, ktorý neposkytuje nejaké obrovské možnosti úprav. Výber článkov prebieha asi tak, že sa stretáme s p. Diškancom (vidávame sa iba veľmi sporadicky a väčšinou iba na chvíľku), a keď už dochádzajú počty ostávajúcích časopisov, začíname rozmýšľať, ako by mohlo vyzerat' ďalšie číslo. Niekedy nás nenapadne nič, tak to nechávame tak, ono vždy príde nejaká inšpirácia. Väčšinou je to zhodou viacerých súvislostí toho čo sa udeje v našom najbližšom okolí. Keď už máme „nainšpirovanú“ nejakú potenciálnu tému, p. Diškanec mi poskytne pár článkov, či fotiek z kempu, či od stálejších dopisovateľov, niečo nájdem na internete, niečo dopíšem ja, ak je na to ešte trochu miesta na niektorej stránke. Prípadne ďalšie voľné miestečka doplním nejakými krátkymi myšlienkami, prípadne pesničkou, nejakou dóm dohromady a ide to do tlače. Väčšinou vznik časopisu trvá dokopy tak dva, tri dni. Nikdy to nie je prerozmýšľané, ani preplánované. Iba to, čo život priniesie. Ja by som povedal, že ten časopis sa tvorí sám, bez nejakých zvlášť veľkých dumaní a snáh o vytvorenie čo najlepšieho časopisu. D. Diškanec sa spolieha na mňa, že to nejakou dóm dokopy (čo si veľmi vážim) a ja sa zas spolieham na neho, že mi dá nejakú inšpiráciu a podklady. A vždy to nejakou dóm padne. Dopisovatelia sú ..., niekedy nejaký môj kamarát, niekedy nejaký p. Diškancov známy, niekedy p. Diškanec sám, niekedy ja, no stálejších dopisovateľov väčšinou nepoznám osobne, sú jeden, prípadne dvaja (?). Myslím, že ani nie je podstatné ich poznať osobne. Som rád, že existujú a nemal som príležitosť niekedy sa s nimi stretnúť. Takže články v PPŽ sú rôzne, od rôznych ľudí, nedá sa to konkretizovať. Konečná podoba príde nejakou sama a keď sa nám zdá, že by

to tak mohlo byť, tak to dá p. Diškanec vytlačiť a všetky ostatné veci už zabezpečuje on sám. Posledné čísla časopisov sa nám však zdajú veľmi preplnené, zložitú, je tam veľa slov. Nasledujúce číslo by malo byť jednoduchšie, ... vzdušnejšie. Ešte presne neviem, ako by malo vyzerat', ale zámer je takýto. Ak by ste mali nejaký námet na jeho tvorbu, bol by som rád. Viac ľudí, viac múdrosti...

PS: Píšem Vám, Lenka, obyčajný e-mail, lebo si netrúfнем odpisovať do diskusného fóra na podobné otázky. Je to čisto iba moje vnímanie tejto veci a neprislúcha mi byť hovorcom p. Diškancu, časopis má dlhšiu históriu a ja som skôr taký platonický spriaznenec. Pekný deň. Lubo

Pekný večer, Lenka, D. Diškanec mi odpísal e-mailom, že príspevok môžem uverejniť i na diskusné fórum, tak som ho tam dal a poprosil ma, aby som ho dal i do nového časopisu do rubriky listáreň - takto nejakou sa tvorí náš (Váš) časopis: čo život priniesie. Na Vašu otázku som konkrétne neodpovedal, lebo v časopise sa objavujú články od rôznych dopisovateľov. Ak sú to články, ktoré nie sú odo mňa, ich zdroj presne nepoznám. Články neprechádzajú žiadnou cenzúrou, snáď iba opravím nejaké gramatické chyby (ak sa mi to teda podarí napísať správne), inak do nich nijako nezasahujem. Časopis má byť o rôznych názoroch a každá moja obsahová korektúra by znamenala, že iba ja mám patent na správny názor, čo by som si netrúfol. Čo sa týka mojich článkov, tie sú písané väčšinou tak, že si sadnem k počítaču a niekedy ani ja dopredu neviem, čo a ako budem písať a ako to bude pokračovať. Sú to články, ktorých obsah ma napadne priam pri písaní, väčšinou čerpám iba z toho, čo som sám prežil a precítil. Moje názory sú samozrejme tiež ovplyvnené momentálnym stavom, t. j., o nejaký čas by som to tak už nenapísal. Je to zaujímavé a baví ma to. Je tiež pravdou, že preplnenosť časopisu je hlavne moje maslo, lebo píšem veľmi obširne a zložito. Chýba mi tá jednoduchosť, o ktorej sa často toľko hovorí (že v jednoduchosť je pravda)... Takže som sa pokúsil ešte raz Vám odpovedať na Vašu otázku. Ak by ste mali predsa len nejakú konkrétnu otázku, napíšte mi ju, budem sa tešiť odpovedať na ňu. Pekný večer. Lubo

Ešte jedna prosba z pošty:

Dobrý den. Hledám rodinu z Pustých Sadů. Babička se jmenovala Kujovičová a přivdala se do ČR. Děkuji. Petra

AK bude niekto vedieť nejakú bližšiu informáciu, tak ju pošlite do redakcie (poštou, e-mailom), dáme Petre vedieť.

... prišlo nám e-mailom

... jedenáctiletý syn s lístkom v ruce. S podivně strohým výrazem jí ho podal. Maminka si osušila ruce o zástěru a pomalu četla:

Vyplnění záhonku: 20 Kč,

Uklid pokojíku: 50 Kč,

Nákup: 10 Kč,

Hlídaní sestřičky /3x/: 90 Kč,

Dvě jedničky: 50 Kč,

Vynášení odpadků: 30 Kč.

Celkem: 250 Kč

Maminka se na chlapce něžně podívala, vzala propisku a na druhou stranu lístku napsala:

Devět měsíců nošení pod srdcem: 0 Kč,

Všechny probdělé noci, když jsi byl nemocný: 0 Kč,

Všechna pomazlení, když ti bylo

smutno: 0 Kč,

Všechny osušené slzy: 0 Kč, Všechny věci, kterým jsem tě každý den učila: 0 Kč,

Všechny snídaně, obědy, večeře, svačiny a všechny namazané chleby: 0 Kč,

Každodenní péče: 0 Kč.

Celkem: 0 Kč

Cena lásky...

S úsměvem lístek podala synovi.

Když si ho přečetl, cítil se zahanben. Otočil lístek a pod svůj účet napsal: "Vyrovnáno ."

Pak maminku objal a dlouho se k ní tiskl. Když se v osobních a rodinných vztazích začne počítat, je konec všemu .

Láska je buď zdarma, nebo není vůbec ...

Hygieny v bielych lekárskejších plášťoch

Začnem krátkym príbehom z reálneho života: Istý starší pán bol na základe svojich zdravotných problémov hospitalizovaný. Napriek liečbe a pobytu v nemocnici sa však jeho stav nijako výraznejšie nezlepšoval. Vždy, keď o svojich pretrvávajúcích problémoch informoval pána primára na vizite, ten mu stále opakoval, že bude nutné urobiť konzultáciu. K spomínanej konzultácii však akosi nedochádzalo a pacient bol nakoniec presunutý do inej nemocnice, konkrétne do Bratislavy. Tam okamžite zistili, že ide o ľahší, „prechodný“ infarkt a poskytlí mu primeranú liečbu.

Keď sa po určitom čase už omnoho lepšie sa cítiaci pán znovu stretol s pánom primárom, spýtal sa ho, ako je možné, že v okresnej nemocnici neboli schopní zistiť, čo mu vlastne je. Pán primár to zdôvodňoval lepším prístrojovým vybavením, avšak bývalý pacient s týmto vysvetlením nemohol v nijakom prípade súhlasiť, pretože si sám si veľmi dobre všimol, že prístroje boli navlas rovnaké.

Všetko sa vysvetlilo až neskôr, keď sa náš bývalý pacient stretol so svojim bratrancom, ktorému rozpovedal o svojej skúsenosti. Ten sa iba zasmial nad jeho naivitou a vraví: „No a ty nevieš, čo znamená v T.....ch, keď sa povie „konzultácia“? Je to signál, aby dotyčný dal do vrečka lekárovi aspoň 5000 korún. Po takomto vysvetlení zostal náš pán veľmi zarazený a iba bezmocne pokrčil ramenami.

No a podobným spôsobom možno tisíce ľudí v desiatkach slovenských okresných miest

plné meno, ale to by bola pravdepodobne príliš „silná káva“. To by ste možno nenechali len tak a prostredníctvom pozemského práva by ste sa hájili poškodenie svojho „dobrého mena“ na verejnosti. No a keby všetko dospelo až do podobnej krajnosti, ja by som nakoniec nemohol pravdepodobne rátať ani s podporu spomínaného pána, alebo iných, podobným spôsobom podlo okradnutých, ktorí, vnútorne zastrašení, radšej mlčia.

Nie, nie som nijakým, ani vzdialeným príbuzným pána z nášho príbehu a ani osobne proti Vám nič nemám. Považujem však za nevyhnutné už raz konečne prelomiť bariéru všeobecného mlčania a otvorene hovoriť o praktikách niektorých „lekárov“, ktorých konanie vrhá zlé svetlo na celé zdravotníctvo. Považujem za potrebné verejne odsúdiť princíp, ktorému Vy a Vám podobní slúžite, pretože ide o zlý a o temný princíp chamtivej nenásytosti, ktorá neváha bezohľadne profitovať i z utrpenia blížneho.

Ľudia by totiž mali vedieť, že naozaj nemožno donekonečna iba ustrašene mlčať a ustupovať zlu, prenechávajúc mu tak voľné pole pôsobnosti, aby ono, ničím nehatené, nakoniec ako burina prerástlo celou spoločnosťou a udušilo všetko dobré, čo v nej ešte zostalo. A že toho dobrá je i medzi ľuďmi, pracujúcimi v zdravotníctve ešte stále dosť, svedčí i fakt, že dotyčný pán bol, hoci aj niekde inde, ale nakoniec predsa len ošetrený aj bez „konzultácie“.

Medzi najzákladnejšie ľudské vlastnosti patrí ochota pomáhať blížnemu, ktorý sa ocitol v núdzi. Ak sa ale núdza a choroba stáva pre niekoho zdrojom, či dokonca vítaným prostriedkom pre osobné obohatenie, v takomto prípade už nemožno hovoriť ani o tej najzákladnejšej ľudskosti.

Čo však zostane z ľudí, keď stratia svoju ľudskosť? Žiaľ, iba vonkajšia podoba s ľudskou bytosťou a v spomínanom, konkrétnom prípade „lekára“ iba biely plášť a štúdiom nadobudnuté, rozumové vedomosti. Z hľadiska vnútorných hodnôt však možno podobných jedincov prirovnáť k bezcitným obludám, hľadiacim na všetko okolo

seba, teda aj na ľudské utrpenie, s chladnou a vypočítavou ziskovosťou.

A prečo to všetko? Prečo sa dokáže človek až takto znížiť a zapredať vlastnú ľudskosť? Odpoveď je jednoduchá: Pre peniaze! Súčasná spoločnosť a tisíce jednotlivcov v nej žijúcich totiž stavajú peniaze na samý vrchol svojho hodnotového rebríčka. Áno, honba za peniazmi, ktoré sú dnes všeobecne považované za hlavný cieľ životného snaženia, spravila z mnohých ľudí dravcov. Dravcov, nebezpečne ohrozujúcich každého, kto za dostane do ich dosahu a bezprostrednej blízkosti.

Vážení pán primár a všetci Vám podobní. Páčilo by sa Vám, ak by sa tak, ako ste sa Vy správali k svojmu pacientovi, choval niekto k Vám, alebo k Vaším najbližším? Celkom určite nie. No a prečo sa teda takto správate Vy k iným ľuďom? Vari naozaj nedokázate pochopiť prostú Pravdu, že to, čo nechceme, aby ľudia robili nám, nemôžeme predsa ani mi sami robiť im?

Miluj svojho blížneho, ako seba samého, alebo ešte inak povedané: Pomáhaj blížnemu! Ako len môžeš! Tieto slová sa stávajú doslova príkazom dnešnej doby, tak tragicky strácajúcej svoju ľudskú tvár. Kto totiž takýmto spôsobom nemyslí a nekoná, kto už úplne prepadol súčasnému, celospoločenskému trendu získavania peňazí za akúkoľvek cenu, toho už ťažko vôbec možno nazývať človekom. Ten by mal byť a musí byť vypudený na okraj spoločnosti, ako nebezpečný škodca, pre ktorého niet viac miesta medzi ľuďmi. Morálne a ľudsky totiž tak hlboko zlyhal, tak mnohých urobil nešťastnými a negatívne poznačil ich život, že s ním už jednoducho nemožno mať nijaký súcit.

Iba ak ... Iba ak v prípade jeho radikálnej zmeny, pochopenia vlastných chýb a obratu celého doterajšieho nesprávneho myslenia a jednania. Táto možnosť návratu k ľudskosti zostáva stále v platnosti. Kto ju však napriek všetkému tvrdojšie ignoruje, toho naozaj nemožno nazývať človekom a spoločnosť má a musí voči nemu vyvoditť tie najprísnejšie dôsledky, ak

chce zostať zdravou. Lebo ak sa nebude efektívne brániť, podobný druh ľudí ju morálne rozloží a sformuje podľa svojho obrazu. Za čo by potom asi stál život v takejto spoločnosti? No a práve preto nesmieme za žiadnu cenu dopustiť, aby to dospelo až takto ďaleko.

M. Š. Redakcia časopisu „Prebúdajúce sa Slovensko“

Hyppokratova prisaha

Prisahám pri Apolónovi, bohovi lekárstva, pri Aescalupovi, Hygiei a Panacei aj pri všetkých bohoch a bohyniach a dovolávam sa ich svedectva, že túto prisahu a tieto záväzky budem podľa svojich síl a svedomia poriadne dodržiavať. Svojho učiteľa v tomto umení si budem rovnako ctíť ako vlastných rodičov a vďačne mu ponúknem všetko potrebné, ak si to vyžiada nutnosť. Jeho potomkov budem pokladať za vlastných bratov a keď sa budú chcieť vyučiť tomuto umeniu, udelám ich bez nárokov na odmenu aj akékoľvek záväzky. Svojím synom aj deťom svojho učiteľa aj žiakom, ktorí sa slávne zaviazali lekárskej prisahu, umožním, aby sa zúčastňovali na výučbe, aj na prednáškach, aj na celej vede. Nikomu však inému. Spôsob svojho života zasvätim podľa vlastných síl a svedomia úžitku chorých a budem ich ochraňovať pred každou krivdou a bezprávím. Ani prosbami sa nedám prinútiť na podanie smrtiaceho lieku, ani sám nedám nikdy na to poďať. Nijakej žene nepodám prostriedok na vyhnutie plodu. Svoj život a svoje umenie budem vždy chrániť v čistote a udržím ich bez akéhokoľvek viny. Sám neuskutočním rez u nijakého chorého, ktorého trápia kamene, ale odovzdám ho do rúk mužom skúseným v tomto odbore. Nech vkročím do akéhokoľvek domu, vojdem tam len s úsilím pomôcť chorým a budem sa vyhýbať každému podozreniu z bezprávia, alebo hocija-keho ublíženia. Zrieknem sa túžby po zmyslových pôžitkoch či so ženami, či s mužmi, či so slobodnými, či s otrokmi. Keď pri svojej lekárskej praxi zbadám alebo podozriem niečo, čo by malo zostať tajomstvom, o súkromnom živote ľudí všetko zamlčím a ako tajomstvo uchovám. Ak budem túto prisahu dodržiavať a poriadne splňať, nech sa mi dožiči žiť navždy šťastne, nech sa radujem z plodov svojho umenia. Ak ju však poruším, či poškvrním, nech sa mi stane pravý opak.“

taktiež krčí ramenami a nechce zbytočne zabídať do vecí, o ktorých sa sice všeobecne vie, ale o ktorých sa radšej mlčí.

Vážení pán primár z mesta T....., mám sto chutí uviesť Vaše

Nerád chodíš do školy...?

Oni chodia rady

Nemáš rád ovocie a zeleninu...?

Oni si nevyberajú!!!

Si na diéte...?

Oni na ňu umierajú!!!

Vadí Ti, že sa Ti tvoji rodičia pletú do života...?

Oni nemajú rodičov!!!

Nudia Ťa stále rovnaké hry a hračky...?

Oni nemajú na výber!!!

Kúpili Ti Adidas a Ty si chcel Niké...?

Tu majú len jednu značku!!!

Vadí Ti, že musíš ísť o 8 večer spať...?

Oni sa nechcú prebudiť!!!

Ešte si myslíš, že máš veľa starostí? Rozhliadni sa okolo seba a ďakuj za všetko čo máš. Máme šťastie. Máme viac, ako potrebujeme, aby sme boli šťastní.

Kto by si nepamätal túto televíziu tanečnú súťaž, v ktorej súťažiaci spolu so známymi osobnosťami vytancovávali dar pre tých menej šťastných ľudí v našej spoločnosti. Avšak nie je Bailando ako Bailando. Jedna vec je zábava pri pozieraní televízie a druhá život bez domovca

s takouto prezývkou. V jednom prípade sa človek teší na zážitok, zábavu, v druhom odvracia od človeka tvár a robí sa hluchoslepým.

Zuzana má tak do päťdesiatky... Mnohí ju poznajú aj z televíznej obrazovky. Voľakedy bola veľmi príťažlivá, nevedel by ju chcel mať za frajerku. I dnes, ak by mala strechu nad hlavou a normálne podmienky pre život, bola by to fešná baba. Osud však rozhodol inak.

Jej syn, mimochodom šikovný a pracovitý človek, ju mal rád. Nevadili mu jej psychické problémy, ktoré narastali spolu s vekom. Nič výnimoč-

né, proste trošku menej IQ, ale to si človek nemôže vybrať, však? Občas alkohol a svojské správanie podmienené práve ním. Napriek tomu sa pochtivo snažila zaradiť medzi ostatných ľudí. Síce iba na slabších pracovných pozíciách, ale snažila sa. Všetko sa zmenilo

vtedy, keď sa syn so svojou partnerkou rozhodli podnikat'. Kapitálom mal byť spoločný byt v Bratislave, kde žil s matkou. Podarilo sa, všetko je vybavené, byt prechádza na iného vlastníka a začína sa nový život v nemenovanom meste, kde sa za pomoci úveru stávajú vlastníčkami reštaurácie. Mama, ktorej byt je predaný, je, samozrejme, v pláne zahrnutá... Nepáči sa jej tam však, a tak rieši situáciu po svojom - nasadá na prvý vlak smerujúci do známeho prostredia, do Bratislavy. Čo na tom, že cestuje načierno. Niekedy sa sprievodca ulútosť, inokedy

ju vyšmaria na prvej stanici... no a čo, o chvíľu pôjde ďalší vlak. Tých ciest z nechceného mesta bolo neúrekom. Zakaždým sa syn po ňu vráti, vie presne, kde ju hľadať. Na sídlisku, kde je doma. Už ani neviem po akom čase to nakoniec vzdal. Nech by ponúkol mame hocičo, zmizne domov, tam, kde sa domnieva, že patrí. Neviem, čo je dnes s jej synom... už po mame nechodí.

Bailando býva na sídlisku takmer po celý rok. Na lavičke. V tých najkrutejších mrazoch nájde teplo v útulku. Inak je na lavičke pred obchodom. Niekto jej dá peniaze, iný prinesie

košeľu, kabát, perinu... Prišla aj naša slávna Mestská polícia... nechala ju všetok jej majetok vlastnoručne nahádzať do kontajnera. Potom prišla aj slávna televízia, ktorá spúšťala súťaž Bailando.

Zuzka je výrokom „Počúvaj ma Bailando“ známa, preto jej prischla prezývka Bailando... Ľudia ju volajú tak isto, ako ju nazval Rozboril vo svojich „Vylomeninách“, kde, žiaľ, vyhrala z koláča dieťa. Televízia prišla a odišla. Pokiaľ sa jej – Bailandu dá veriť, a ja si myslím, že v tomto prípade áno, žiadala za filmovanie honorár; myslíte, že tisíce? Nie. Pár korún. Odmietli ju, vraj sa bez nej zaobídu a zohnať bezdomovcov do programu nie je pre nich problém. Vraj iba zadarmo -

a pritom „celebrity“ si diktujú pri filmovaní podmienky „za každé jedno slovo“.

Nuž, svet je krutý. Poznala to aj Zuza, alias

Bailando. Nikto z nás nevie, ako dopadne. Napriek tomu, že je dnes človek finančne zabezpečený, zajtra to už môže byť inak. Nikomu to neprajem. Ani tej Zuze nie.

pavel ondera

... pohádka:

Dva andělstí poutníci se zastavili, aby strávili noc v domě bohaté rodiny. Rodina byla nepohostinná a odmítla anděly nechat v místnosti pro hosty. Místo toho byli ubytováni ve studeném sklepním pokoji.

Jakmile si ustlali na tvrdé podlaze, starší anděl uviděl díru ve zdi a opravil ji. Když se mladší anděl udiveně ptal proč, starší odpověděl:

"Věci nejsou takové, jakými se zdají být."

Další noc si šli odpočinout do domu velmi nuzného, ale pohostinného farmáře a jeho ženy. Poté, co se s nimi manželé podělili o trochu jídla co měli, řekli andělům, aby spali v jejich posteli, kde si dobře odpočinou. Ráno po svítání našli anděle farmáře a jeho

Dva andělstí poutníci

ženu v slzách. Jejich jediná kráva, jejíž mléko bylo jediným příjmem rodiny, ležela mrtvá ve chlévě. Mladší anděl se ptal staršího, jak se to mohlo stát. První muž měl všechno a tys mu pomohl, vyčítal. Druhá rodina měla málo, ale byla ochotna podělit se o vše, a tys dovolil, aby jim zemřela kráva. Proč ???

"Věci nejsou takové, jakými se zdají být.", odpověděl starší anděl."

Když jsme byli ve sklepním pokoji, všiml jsem si, že v té díře ve stěně byla zásoba zlata. Jelikož majitel byl poslední chamtivostí a nechotou sdílet štěstí, utěšnil jsem stěnu, aby poklad nemohl najít.

Když jsme další noc spali ve farmářově posteli, přišel si anděl smrti pro jeho ženu. Dal jsem mu místo ní krávu.

Věci nejsou takové, jakými se zdají být.

"Většinou neznáme všechny souvislosti. I když máš víru, potřebuješ také důvěru, že vše, co přichází, se vždy děje ve tvůj prospěch. A to se vyjeví až časem.

Někteří lidé přicházejí do našeho života a rychle odcházejí, někteří se stávají našimi přáteli a zůstanou na chvílku. Přesto zanechávají v našich srdcích nádherné stopy - a my nezůstaneme nikdy zcela stejní, protože dobří přátelé nás proměňují!

Včerejšek je historie. Zítřek tajemství. Dnešek, přítomnost je dar. Život je neobyčejný a chuť každého momentu neopakovatelná!

Prvá schovávačka na zemeguli

Keď si Nuda už tretíkrát zívla, navrhol Bláznovstvo, ako vždy veľmi vtipne, toto: zahrajme sa na schovávačku!

Intriga iba pozdvihla obočie, ale Zvedavosť sa neudržala a spýtala sa: schovávačka, to je čo? To je hra, odpovedalo Bláznovstvo, ja si schovám svoju tvár a začnem rátať od jedna do milión. Medzitým sa Vy všetci schováte. Keď dorátam, pôjdem Vás hľadať a prvý koho nájdem, zaujme moje miesto a hra bude takto pokračovať. Nadšenie a Eufória tancovali od radosti. Radosť tak vyskakovala, že urobila posledný krok k tomu, aby presvedčila Váhavosť a dokonca aj Lahostajnosť, ktorú zvyčajne nič nezaujímalo, aby sa pridali. Ale nie všetci sa chceli zúčastniť: Pravda uprednostňovala názor, že sa nemá prečo skrývať, načo? Veď nakoniec je aj tak vždy odhalená. Pýcha si myslela, že je to hlúpa hra (ale v skutočnosti bola iba našťvaná, že s týmto nápadom neprišla sama), Zbabelosť nechcela riskovať. Jedna, dva, tri ... Bláznovstvo začalo počítať ...

Prvá sa schovala Lenivosť, ktorá ako vždy ľahla za prvý kameň, ktorý bol na blízku. Viera vystúpila hore na nebo. Žiarlivosť sa schovala v tieni Víťazstva, ktorému sa podarilo vlastnou silou pristáť na korune najvyššieho stromu. Veľkorysosť sa takmer nedokázala schovať, pretože si myslela, že každé miesto ktoré vypátrala, by bolo vhodné ako úkryt pre niektorého jej priateľa: krištáľovo čisté jazero - ideálne pre Krásu, trhlínka,

diera v strome - ideálne pre Strach, let motýľa - najlepšie pre Zmyselnosť, náraz vetra - vynikajúce pre Slobodu, a tak sa Veľkorysosť nakoniec ukryla v jednom lúči Slnka. Naproti tomu Egoizmus si našiel úkryt veľmi rýchlo - to miesto bolo slnečné, vzdušné a pekné..., ale iba pre neho samého. Klamstvo sa schovalo na dne mora (ale v skutočnosti sa schovalo za dúhu). Vášeň a Túžba sa schovali na dno vulkánu. Zábud-

livosť zabudla, kam sa to vlastne schovala, ale to nie je dôležité. Keď Bláznovstvo narátalo 999 999, ostala už iba Láska, tá jediná, ktorá si ešte nenašla skrýšu. Všetky miesta za zdali byť obsadené... až zbadala ružový krík a rozhodla sa, že sa schová v jeho kvetoch. Milión..., narátalo Bláznovstvo a začalo všetkých hľadať: Prvá bola odhalená Lenivosť, ktorá sa nachádzala iba 3 kroky

od prvého kameňa. Potom bolo počuť ako Viera diskutuje s Bohom v nebi o náboženstve. Vášeň a Túžbu bolo počuť ako vibrujú na dne vulkánu. V nestráženom okamihu bola nájdená aj Žiarlivosť a samozrejme tým aj Víťazstvo. Egoizmus nebolo vôbec treba hľadať, celkom sám vyšiel zo svojej skrýše, ktorou ako sa ukázalo, bol včelí úľ. Bláznovstvo po dlhom pobežovaní našlo aj Smäd ako sa blíži k jazeru a tam odhalilo aj Krásu. S Váhavosťou to bolo ešte jednoduchšie, sedela na plote a nevedela sa rozhodnúť, z ktorej strany plot sa schová. Tak Bláznovstvo našlo jedného po druhom: Talent - za čerstvou trávou, Strach - v tmavej diere, Klamstvo - za dúhou (alebo vlastne na dne mora...), Zábudlivosť - ktorá už zabudla, že sa hrá schovávačka. Len Láska sa nikde neukazovala. Bláznovstvo hľadalo za každým stromom, v každom potoku tejto planéty, na každom kopci a keď to už chcelo vzdať, zbadalo ružový krík. Ako sa tak k nemu približovalo, zachytilo sa o vetvičku, a v tom začulo bolestivý výkrik. Trne vypichli Láске oči. Bláznovstvo bolo bezmocné a nevedelo ako by mohlo svoj čin odčiniť. Plakalo, ospravedlňovalo sa a sľúbilo Láске, že sa stane jej sprievodcom. Od toho času, od doby, kedy sa prvýkrát hrala na Zemi schovávačka je:

Láska slepá a sprevádza ju Bláznovstvo!

Pravda víťazí!

Svet je iný než som myslel,
svet je smutne-skutočný,
prázdni ľudia chcú v ňom vládnúť,
smejú sa nám do očí.
Žiadna pravda sa im nehodí!

Svet sa bojí prázdnych ľudí, na dušu mu siahajú,
keď sa proti tomu bráni, nôž mu na krk dávajú.
Žiadna pravda sa im nehodí!

Aj tak ju nikdy nezabijú, tá nikdy nezomrie,
žije aj keď ju nikde nechcú
a nikto pred ňou neutečie!

Pravda víťazí, pravde čas nevadí,
ani lesk všemocných peňazí!
Pravda víťazí ak ju sám nezradíš,
pravda vždy zvíťazí, zvíťazí!

Prázdni ľudia silou-mocou topia pravdu vo víne
a celý svet iba čaká, že ich doba pomíne.
Nikomu sa pravda nehodí!

Aj tak ju nikdy nezabijú, tá nikdy nezomrie,
žije aj keď ju práve nechcú a nikto pred ňou neutečie!

Pravda víťazí, pravde čas nevadí,
ani lesk všemocných peňazí!
Pravda víťazí ak ju sám nezradíš,
pravda vždy zvíťazí, zvíťazí!
Pravda víťazí, pravde čas nevadí,
pravda vždy zvíťazí, zvíťazí!

Tublátanka

Diplomová práca

Pár dní pred tlačou časopisu sa mi dostala do rúk diplomová práca, venujúca sa komunitám ľudí bez domova v našom regióne, tak dnes z nej uveďem aspoň krátky úryvok. Prečo? Pretože Bc. Ivan Mikuš dal do nej dobré myšlienky...

Bezdomovci a bezdomovectvo. Téma, akoby na jednej strane zahalená rúskom tajomstvom, nedotknuteľnosti ba až nezáujmu, apatie. Na strane druhej - neprehliadnuteľná existenčne dôležitá, predkladaná nášmu zraku deň čo deň, na tých istých miestach. Je tu problém, ktorý nie je možné zmazať z každodenných realít, a keďže je to problém, ten musí mať v zásade aj varianty riešenia. Prvou podmienkou musí byť ochota vidieť problém a napomôcť hľadať cesty na jeho minimalizáciu, odstránenie a dbať na samotnú prevenciu. Tak, ako zmenu počasia signalizujú vopred rôzne prírodné úkazy v atmosfére, tak i stav našej spoločnosti sprevádzajú isté ukazovatele, určité výstražné varovania, pomyselny zdvihnutý prst nad našim konaním, zmýšľaním, nad našimi životmi. Bezdomovectvo je takýmto varovaním, že niečo sa deje s našou populáciou. Bolo by chybou domnievať sa, že sa nás tento problém netýka. Nielen preto, že tento stav môže postihnúť kohokoľvek, každého z nás. Domnievame sa, že máme stabilné zázemie vo svojej rodine, dobre vychované deti, priateľov, známych. Ibaže, tí skutoční sa ukážu, až keď sa ocitneme v životnom nešťastí zapríčinenom chorobou, tragédiou, stratou zamestnania, blízkeho človeka. Ostanú naozaj pri nás tí, ktorí si myslíme, že pevne stoja pri nás? Nestroskotáme na mori života, neocitneme sa sami na pustom ostrove? Je tu nová situácia, s ktorou si osobnostne silnejší človek poradí zdanlivo sám, no slabšie osoby sú zmietané vlnami beznádeje, nastupuje depresia, úpadok. Existenčné otázky - kde budem bývať, čo budem jesť, čím sa zaodujem ...

Pokračovanie v ďalšom čísle

ZO života kempu - práca naša každodenná

Práca na zušľachtovaní kempu i jeho okolia je v plnom prúde. Či je to výstavba nového senníka, kosenie trávy, kľčovanie spustnutých priestranstiev, chystanie dreva alebo výroba novej vlečky za traktor. Počas každej náhodnej návštevy je možno vidieť, že toto prostredie kvitne, podobne ako celá príroda. Každý svojim spôsobom prispieva k zveľaďovaniu života v tejto malej „dedinke“. Človeku hneď príde na um jedna, dnes už možno fráza, no stále aktuálna - PRÁCI ČEŠŤ.

Neexistuje nič cenné, čo možno dosiahnuť bez práce Addison

Práca býva často matkou radosti Voltaire

Po dobre vykonanej práci je čas sa i posilniť. O zaslúžené „koláče“ sa (nielen) tento krát postarali aj Editka a Paľo zo ZBORU VIERY vo Vrútkach, za čo im chceme i touto cestou **poďakovať!**

... najprv práca, potom zábava

Dívka rozmlouvá se svým chlapcem:
"Až budeme svoji, chci sdílet všechny tvé starosti a trable a pomáhat ti nést tvé životní břemeno."

"Ale já žádné trable ani starosti nemám."
"Taky ještě nejsi ženatý."

Drahá, dnes večer ti prinesiem modré z neba!

Ja nechcem žiadne modré z neba. Pekne budeš doma sedieť!

Nadřízený se ptá pracovníka:

"Co myslíte, že je základní problém v našem úřadu: Nevědomost, nebo nezám?"

" Nevím. A ani mě to nezajímá."

Paní Kalianková se ptá Pepy:

"Kam jsi dal těch 200 korun, co jsi dostal na nákup?"

"Jednomu staršímu muži."

"Odkdy jsi takový lidumil? Co vlastně ten chlap dělal?"

"Čepoval pivo!"

Žena hovorí mužovi: "Idem na 5 minút k susedke. A hlavne nezabudni každú polhodinu pomiešať guláš!"

Vyhliadky na úspech sú super:

Úspech v 2 rokoch je ...

že plienky zostanú suché.

Úspech v 12 rokoch je ...

že máš priateľov rovesníkov.

Úspech v 18 rokoch je ... že máš vodičský preukaz.

Úspech v 20 rokoch je ... že žiješ pohlavným životom.

Úspech v 30 rokoch je ... že máš peniaze.

Úspech v 40 rokoch je ... že máš peniaze.

Úspech v 50 rokoch je ... že máš peniaze.

Úspech v 60 rokoch je ... že žiješ pohlavným životom.

Úspech v 70 rokoch je ... že máš vodičský preukaz.

Úspech v 80 rokoch je ... že máš priateľov rovesníkov.

Úspech v 90 rokoch je ...že plienky zostanú suché. S prianím príjemných vyhliadok do ďalších rokov !!!

Má zmysel, že existujeme, že existujeme práve tu a práve teraz.

(Hildegarde)

... Príroda robí veľké veci zadarmo

(Descartes)

Objednávky: objednat@priestorprezivot.sk, alebo OZ Proces 3, Kratinova 11, 036 08 Martin.

Napište nám adresu, na ktorú máme objednaný časopis zaslať. Objednávka platí iba pre aktuálne a nové čísla. Čitatelia, ktorí majú záujem o staršie čísla časopisu Priestor pre život, ich môžu nájsť na našej internetovej stránke www.priestorprezivot.sk, v rubrike ARCHÍV ČASOPISOV (vo formáte PDF, zobraziteľné a tlačiteľné pomocou programu Acrobat Reader)

Vydáva: OZ PROCES - 3, Kratinova 11, 036 08 Martin 8, IČO: 37811371, mobil: 0908 085 758, e-mail: 3proces@gaya.sk, www.priestorprezivot.sk. Šéfredaktor: Daniel Dižkanec Registrácia: Ministerstvo kultúry SR, číslo 2879/2002, ISSN: 1336 - 4170

ISSN 13364170

9 771336 417008 02